

Handläggare: Ulf Mohlander
Telefon: 08-508 28 830

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-05-16 p 20

Hundföreningars påverkan på Stockholmsmiljön

Skrivelse från Per Ankesjö (C), Jonas Nilsson m fl (M), Karin Karlsbro (FP)

Förslag till beslut

1. Besvara skrivelsen med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Ulf Mohlander
Enhetschef

Sammanfattning

Förvaltningen anser att problematiken med hundföreningar i första hand är en trivselfråga för stockholmarna men också ett potentiellt arbetsmiljöproblem för parkarbetare. I Kista stadsdelsförvaltning har, med gott resultat, sedan år 2006 använts ett system, som gratis tillhandahåller hundbajspåsar i automater samt latriner vid de vanligaste rastningsställena och därmed underlättar för hundägarna att göra rätt för sig. Företaget Tikspac AB, www.tikspac.se, levererar automaterna och påsarna. Dessa finansieras genom att de kombinerades med en skylt som fungerar som en reklamplats för lokala företag och föreningar. Förvaltningen konstaterar att det finns lokala ordningsföreskrifter och bestämmelser i miljöbalken som reglerar hundägarnas ansvar att plocka upp avföringen från sina hundar men att dessa inte alltid följs. Genom att tillhandahålla påsar och latriner på strategiska ställen i hela staden blir det lättare för hundägarna att samla upp och bli av med hundföreningarna och därmed kan problemet minska i omfattning.

Bakgrund

Per Ankesjö (C), Jonas Nilsson m fl (M), Karin Karlsbro (FP) har i skrivelse till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2011-03-22 (bil 1) uppdragit åt

miljöförvaltningen att analysera vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma till rätta med hundföroreningar i stockholmsmiljön samt vilka hälso- och miljörisker som hundföroreningar kan ge upphov till.

Hundföroreningar i miljön

Folkesson (2009) (bilaga 2) har i ett självständigt arbete inom landskapsingenjörsprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp behandlat problematiken med hundföroreningar – ”Kvarlämnad hundavföring, en olägenhet både för parkarbetare och allmänheten”. Arbetet genomfördes med hjälp av en enkätundersökning till 44 parkarbetare från fyra kommuner och en litteraturstudie.

Hälso- och miljörisker

Det finns olika maskar, parasiter, virus och bakteriella sjukdomar som kan existera i hundavföring. Sjukdomar som sprids mellan djur och människor kallas zoonoser. Zoonoser som kan överföras till människor från hundavföring är bland annat spolmask (*Toxocara canis*), dvärgbandmask (*Echinococcus granulosus*), *Campylobacter* och *Escherichia coli*. Enligt Folkesson är dock risken att råka ut för zoonoser från kvarlämnad hundavföring liten. Det kräver först och främst att hunden har en smitta. Detta är ovanligt eftersom de flesta hundägare matar sina hundar med kommersiell hundmat, vilket reducerar risken att de får i sig patogener genom mat. De flesta hundägare vaccinerar och avmaskar också sina hundar regelbundet. För att en person ska bli smittad genom hundavföring fordrar det att personen kommer i kontakt med avföringen och får in den i matsmältningssystemet. Statens Veterinärmedicinska Anstalt, SVA, har nyligen genomfört undersökningar av dvärgbandmask i hundars avföring utan att hitta smitta.

Hundavföring är en källa till föroreningar, näringsämnen och mikroorganismer, i dagvatten som om det leds ut i sjöar och vattendrag bidrar till sämre vattenkvalitet i dessa. Vid undersökningar för att hitta källan av bakteriesmittat vatten i Seattle, USA fann man att 20 % av de spårbara bakterierna hade sitt ursprung hos hundar. Vid studier av ett urbant område i Halifax, Kanada beräknades att ca 20 % av fosforinnehållet i dagvattnet kom från hundavföring. I Stockholm är dock stora delar av avloppssystemet i de tätbebyggda delarna av staden kombinerat, vilket innebär att dagvattnet leds till avloppsreningsverk och de föroreningar som finns i hundavföring tas där om hand på ett effektivt sätt.

Arbetsmiljö

Resultatet från Folkessons enkätstudie till parkarbetare visade att kvarlämnad hundavföring påverkar parkarbetares arbete med gräsytor negativt. Enkätundersökningen visar också att kvarlämnad hundavföring är ett problem för en hygienisk grässkötsel vid arbete med röjsåg.

Förvaltningens synpunkter

I Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (Kfs 2009:10) finns bestämmelser som berör hundförening. I 22 § stadgas att *förening* efter hund ska plockas upp dels på samtliga gångbanor och parkvägar som utgör offentlig plats, dels andra offentliga platser inom följande stadsdelar: Kungsholmen, Stadshagen, Kristineberg, Fredhäll, Marieberg, Stora och Lilla Essingen, Långholmen, Reimersholme, Södermalm, Riddarholmen, Gamla Stan, Skeppsholmen, Kastellholmen, Norrmalm, Vasastaden, Östermalm, Hjorthagen samt del av Ladugårdsgärdet och del av Djurgården.

Enligt 23 § samma föreskrift är det inte tillåtet att ta med hundar på de offentliga badstränderna (där kommunen har skötseln) under tiden 15 maj till 15 sept.

Den som bryter mot 22 och 23 §§ i lokala ordningsföreskrifterna kan dömas till böter enligt 3 kap 22 § andra stycket ordningslagen (1993:1617).

I 15 kap 30 § miljöbalken finns en bestämmelse som anger att ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. Enligt motiven till bestämmelsen avses med skräp plåt, glas, papper, avfall eller annat liknande, t.ex. bilvrak. Bestämmelsen syftar till att förhindra otrevnad och skada för allmänheten och därför torde kvarlämnad hundförening omfattas av den.

Den som med uppsåt eller oaktsamhet skräpar ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till döms för nedskräpning till böter eller fängelse i högst ett år.

Förvaltningen anser att problematiken med hundföreningar i första hand är en trivselfråga för stockholmarna men också ett potentiellt arbetsmiljöproblem för parkarbetare. Några signifikanta hälso- eller miljörisker därutöver som motiverar särskilda insatser anser förvaltningen inte att det föreligger.

I Kista stadsdelsförvaltning har, med gott resultat, sedan år 2006 använts ett system, som gratis tillhandahåller hundbajspåsar i automater samt latriner vid de

vanligaste rastningsställena och därmed underlättar för hundägarna att göra rätt för sig. Företaget, TiksPac AB, www.tikspac.se, levererar automaterna och påsarna samt latriner för uppsamling av påsarna. Automaterna och påsarna samt latrinerna finansieras genom att de kombineras med en skylt som fungerar som en reklamplats för lokala företag och föreningar (bilaga 3). Stadsdelen inrättade stationerna efter det att de boende i uttryckt önskemål om att något skulle göras från stadsdelens sida för att minska hundföroreningar i stadsdelen. I dagsläget finns 25 automater utplacerade i stadsdelen. Under år 2010 började också Kungsholmen stadsdelsförvaltning använda sig av samma system vilket även Djurgårdsförvaltningen gör (bilaga 4).

Under senare år har ambitionsnivån på städningen av staden höjts. Trafikkontoret sopar dagligen de centrala delarna av staden vilket sannolikt också inneburit minskad förekomst av hundföroreningar. I ytterstaden sker städningen mindre frekvent.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att det lyckade initiativet som har genomförts i Kista med att tillhandahålla hundbajspåsar gratis och latriner för uppsamling av påsarna bör utökas till att omfatta hela staden. Förvaltningen konstaterar att det finns lokala ordningsföreskrifter och bestämmelser i miljöbalken som reglerar hundägarnas ansvar att plocka upp avföringen från sina hundar men att dessa inte alltid följs. Genom att tillhandahålla påsar och latriner på strategiska ställen i hela staden blir det lättare för hundägarna att samla upp och bli av med hundföroreningarna och därmed kan problemet minska i omfattning.

Bilagor

1. Skrivelse om hundföroreningars påverkan på Stockholmsmiljön
2. Rapport - Kvarlämnad hundavföring, en olägenhet både för parkarbetare och allmänheten
3. Reklamskylt vid påsautomat i Kista
4. Reklamskylt vid påsautomat på Djurgården